

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ХІМІЇ В УМОВАХ СЬОГОДЕННЯ*Майорова О. Р.*

Харківський національний педагогічний університет імені Г. С. Сковороди

Харків, Україна

olyamayorova1999@gmail.com

Шкільна хімічна освіта – це обов'язкова складова інваріантної частини навчального плану. Основна мета хімічної освіти – інтелектуальний розвиток учня засобами навчального предмета, формування наукового світогляду, інформаційних і соціальних компетентностей, екологічного стилю мислення. Окреслені основні змістові лінії: хімічний елемент, речовина, хімічна реакція, хімія в житті суспільства. У профільних загальноосвітніх закладах передбачається опанування змісту базових предметів на трьох рівнях: на загальнокультурному, профільному – зміст навчального предмета поглиблений, передбачає орієнтацію на майбутню професію. Особливі труднощі виникають у класах гуманітарного профілю в умовах якого скорочення навчального матеріалу до 1 години на тиждень не повинно призвести до порушення логіки викладання, взаємозв'язків між попередніми і наступними темами, а застосування методів і форм навчання повинно здійснюватися і з урахуванням психологічних особливостей учнів. Профільне вивчення предмета хімія передбачене в природничо-математичному. Навчання у класах хімічних профілів забезпечує, крім загальноосвітньої підготовки та виховання особистості, здатної до самоосвіти і самореалізації, початкову професійну підготовку учнів, які мають бажання обрати майбутню професію, пов'язану з використанням хімічних знань.

Для того, щоб підвищити загальний рівень знань в учнів необхідно охопити наступне:

- підвищення рівня фахової культури та професійної компетентності вчителів хімії;
- забезпечення умов переосмислення вчителями завдань освіти під час переходу на новий зміст і термін навчання;
- запровадження ідей особистісно-діяльнісного підходу до організації навчального процесу на уроках хімії;
- вироблення в учителів хімії установки бути готовим до творчих пошуків, потреби самоудосконалення та громадянської активності;
- упровадження в практику роботи передових досягнень науки, інноваційних технологій навчання;
- використання можливостей сучасного інформаційного середовища;
- апробація електронних навчальних посібників.

Загальнокультурний контекст хімічного заняття, як зазначає Л. П. Величко, розкривається через виокремлення у змісті освіти таких аспектів:

- 1) цивілізаційна й гуманістична роль хімії;
 - 2) зв'язок хімії з іншими природничими науками й технологіями і вплив на їх розвиток;
 - 3) роль хімії в матеріальному житті окремої людини й суспільства загалом, у розв'язанні глобальних проблем людства;
 - 4) хімічна наука як вид інтелектуальної творчої діяльності.
- З огляду на це зазначимо напрями вдосконалення навчального хімічного експерименту в профільних класах:

- 1) посилення методологічної, світоглядної спрямованості експерименту;
- 2) гуманітаризація експерименту;
- 3) міжпредметна спрямованість;
- 4) експеримент як вид інтелектуальної творчої діяльності учнів.

Отже, курс хімії засобами навчального експерименту повинен формувати в учнів уявлення про спільність об'єктів, що вивчаються фізикою і хімією, взаємозв'язок фізичних і хімічних процесів, фізичних методів дослідження, що застосовуються в хімії, носити математичний апарат хімії як точної науки.

Специфіка роботи вчителя вимагає від нього не тільки чіткого виконання всіх загальнометодичних вимог до проведення хімічного експерименту (наочність, простота, безпечність, надійність, необхідність пояснення), але й врахування пізнавальних інтересів учнів, їх психофізіологічних особливостей.